

Minimální preventivní program
vycházející ze současné platné legislativy vydaný pro
školní rok 2024/2025

Základní škola
Kostelec nad Černými lesy
Č.j.ZŠKNČL 876/2024

1. Základní údaje

Název a adresa školy: Základní škola Kostelec nad Černými lesy
nám. Smiřických 33, 281 63

Ředitelka: Mgr. Lenka Rosensteinová

Telefon: 321 697 228

E-mail: reditelna@zskncl.cz

	Počet tříd	Počet dětí/žáků
1. ročník	4	109
2. ročník	4	111
3. ročník	4	92
4. ročník	4	103
5. ročník	4	118
6. ročník	4	104
7. ročník	4	102
8. ročník	3	88
9. ročník	5	120

2. Charakteristika školy

Naše škola má tři budovy. Hlavní budova je přístupná z náměstí, budova školní jídelny se dvěma třídami a modulární škola se čtyřmi třídami je v otevřeném areálu zahrady a školního dvora. Školu navštěvují děti z Kostelce nad Černými lesy a z dalších dvanácti spádových obcí.

Předností naší školy v oblasti prevence je možnost pro žáky, učitele a rodiče využít služby školního psychologa, který do školy dochází tři dny v týdnu. K žákům se specifickými potřebami přistupujeme individuálně. Další výhodou je bezbariérovost všech učeben.

Škola nabízí žákům volnočasové aktivity, které organizuje ve školních prostorách. Například pěvecký sbor, keramický kroužek, výtvarné techniky, pohybové hry, angličtinu, orientační běh, basketbal, rybaření, aerobic a moderní tance, fotbal, kroužek robotiky a přípravu na talentové zkoušky na střední školy.

Úzce spolupracujeme s krajským a okresním koordinátorem prevence Mgr. Sládkovou a Mgr. Hauzarovou a pedagogicko—psychologickou poradnou v Kolíně.

3. Analýza současného stavu na základě evaluace

3.1 Žáci

Jelikož jsme v minulém období nejčastěji řešili problémy s používáním legálních návykových látek jako jsou elektronické cigarety, alkohol, ničení majetku školy, narušené vztahy v třídních

kolektivech, šikana a kyberšikana, proběhlo několik preventivních programů, z nichž většina byla součástí ŠVP. Ze specifické prevence jsme využili programů zahrnující netolismus, kult těla a legální návykové látky. V budoucím období se budeme snažit najít ověřené organizace, které nabízejí preventivní programy s využitím zážitkových metod. Bohužel vnímáme společenský trend, který posouvá rizikové chování žáků směrem k nižší věkové hranici.

Na prvním i druhém stupni proběhly besedy s městskou policií (MP) na témata šikana, kyberšikana a dopravní výchova. Všechny programy měly dobrý ohlas mezi žáky i vyučujícími, a proto budeme pokračovat ve spolupráci.

Nespecifické programy zahrnovaly adaptační pobyt pro 6. ročníky, hudební charitativní akce, program Evropské unie zaměřený na výtvarný projev žáků pod názvem „Linky umění – umění na dotek,“ sportovní vánoční turnaje, vánoční trhy a zpívání v kapli, Den dětí ve spolupráci s místním hasičským sborem. Všechny tyto akce přispěly k pocitu sounáležitosti žáků i rodičů se školou a mnoho z nich budeme opakovat.

V důsledku rozšiřování digitálních technologií, a to především mobilních telefonů mezi dětmi na I. a II. stupni ZŠ se potýkáme s nárustem rizikového chování žáků v oblasti vzájemných vztahů. Evidujeme nevhodnou komunikaci vůči některým skupinám žáků a používání mobilních zařízení, mnoho žáků využívá sociální sítě bez znalostí základních pravidel a někteří bez vědomí, jaké nebezpečí to pro ně může představovat. Mnohá rizika spatřujeme také v přístupu dětí k nevhodným obsahům na internetu a následné používání vulgárních výrazů vůči ostatním spolužákům, rasistickým poznámkám apod.

Dalším faktorem přispívajícím k rizikovému chování je vysoký počet ukrajinských žáků a dětí ze spádových škol, které často přicházejí do školy v průběhu prvního stupně nebo až na druhý stupeň a musí se zařadit do již vytvořených kolektivů. Dále dojíždění velkého množství žáků a s tím spojené trávení času mimo školní budovu po příjezdu nebo před odjezdem z Kostelce. Jako riziková místa můžeme označit školní šatny z důvodu míchání žáků z mnoha různých tříd a samozřejmě toalety, kde je kontrola omezená a kamerový systém zakázaný. Na toaletách žáci často ničili vybavení v jednotlivých kabinkách a jen zřídkakdy se podařilo zjistit, kdo byl za ničení majetku zodpovědný.

3.2 Pedagogové

Všichni pracovníci školy mají ve sborovně k dispozici krizové plány v případě rizikového chování žáků, náměty na různé výukové aktivity, manuály a pokyny ke komunikaci s ohroženými žáky a další aktuální materiály. Pracovníci ŠPP (školského poradenského pracoviště) a vedení školy tyto materiály také zasílají učitelům do elektronického systému školy a k dispozici jsou i ve sdíleném úložišti. V budoucím období bychom chtěli prohlubovat vzájemnou komunikaci mezi učiteli a ŠPP. Naším cílem je zmapovat klima jednotlivých tříd a získávat postřehy učitelů ze společných akcí s dětmi a řešit problémy v jejich počátcích.

4. Primární prevence a její cíle

Činnosti primární prevence jsou diferenciovány pro I. a II. Stupeň. Jednotlivé aktivity jsou prováděny plánovaně nebo aktuálně dle potřeby a zpravidla jsou mezipředmětově koordinovány.

Preventivní program je zpracován na základě:

- diskuzí s vedením školy, školním psychologem a učiteli
- analýzy aktuální situace ve škole
- sledování výskytu rizikového chování v uplynulém školním roce
- komunikace se žáky
- informací ze schránky důvěry

4.1 Cíle pro žáky

- preventivně působit v co nejširší oblasti rizikových forem chování
- pokračovat v aktivitách, které povedou ke zvýšení odolnosti dětí vůči rizikovému chování
- realizovat programy vedoucí k větší toleranci, zlepšení vztahů v kolektivech, prevenci šikany, agrese a závislostního chování
- systematická výuka a výchova žáků ke zdravému životnímu stylu
- vedení žáků ke zdravému sebevědomí

4.2 Cíle pro pedagogické pracovníky

- zapojovat se aktivně do preventivního programu
- komunikovat s ŠPP o rizikovém chování žáků
- pravidelné mapování potřeb a evaluace v oblasti primární prevence
- vzdělávat se v oblasti primární prevence
- vytvářet bezpečné klima školy a třídy
- věnovat zvláštní péči žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- využívat moderní výukové metody a postupy

4.3 Cíle pro rodiče

- udržovat dobré vztahy mezi rodinou a školou
- informovat rodiče o rizicích, jakým jsou jejich děti vystaveny a jak jim předcházet
- zapojovat rodiče do aktivit školy

5. Aktivity, projekty

Programy specifické primární prevence

1. ročník

1.	Zdravá výživa		Seznámit se interaktivním způsobem se zásadami zdravého stravování, skládání jídelníčku, důležitost výživy pro lidské tělo a příprava zdravé svačinky.
2.	Policie ČR		Dopravní výchova a jak se chovat jako chodec, spolujezdec
3.	Třída plná pohody (Gabriela F., Soňa K.)		Stmelení kolektivu, prevence proti šikaně (4x v průběhu šk. Roku)

2. ročník

1.	Zdravá výživa		Seznámit se interaktivním způsobem se zásadami zdravého stravování, skládání jídelníčku, důležitost výživy pro lidské tělo a příprava zdravé svačinky.
2.	Policie ČR		Dopravní výchova a jak se chovat jako chodec, spolujezdec
3.	Třída plná pohody (Gabriela F., Soňa K.)		Stmelení kolektivu, prevence proti šikaně (4x v průběhu šk. Roku)

3. ročník

	Název a zaměření akce	Realizace	Cíl aktivity
1.	Státní zdravotní ústav prevence kouření hravě, interaktivní loutkové divadélko vycházející z programu „Normální je nekouřit“		Představit zdravotní rizika kouření.
2.	Zdravá pětka (Nadační fond Albert)		Seznámit se interaktivním způsobem se zásadami zdravého stravování, skládání jídelníčku, důležitost výživy pro lidské tělo a příprava zdravé svačinky.
3.	Policie ČR		Dopravní výchova a jak se chovat jako chodec, spolujezdec
4.	Třída plná pohody (Gabriela F., Soňa K.)		Stmelení kolektivu, prevence proti šikaně (4x v průběhu školního roku)

4. ročník

	Název a zaměření akce	Realizace	Cíl aktivity
1.	Státní zdravotní ústav prevence kouření hravě, interaktivní loutkové divadélko vycházející z programu „Normální je nekouřit“		Představit zdravotní rizika kouření.
2.	Zdravá pětka (Nadační fond Albert)		Seznámit se interaktivním způsobem se zásadami zdravého stravování, skládání jídelníčku, důležitost výživy pro lidské tělo a příprava zdravé svačinky.

3.	Linka bezpečí NAŽIVO		Jak se cítit dobře ve vztazích s ostatními, odlišnosti, na koho a kdy se obrátit v těžké situaci.
4.	Dopravní výchova	podzim/jaro	Bezpečně reagování v dopravních situacích.

5. ročník

	Název a zaměření akce	Kdy se to nehodí	Cíl aktivity
1.	Třída plná pohody (Gabriela F., Soňa K.)		Stmelení kolektivu, prevence proti šikaně (4x během školního roku)
2.	Zdravá výživa		Seznámit se interaktivním způsobem se zásadami zdravého stravování, skládání jídelníčku, důležitost výživy pro lidské tělo a příprava zdravé svačinky.
3.	Linka bezpečí NAŽIVO		Jak se cítit dobře ve vztazích s ostatními, odlišnosti, na koho a kdy se obrátit v těžké situaci.
4.	Policie ČR		Trestně právní zodpovědnost (např. při natáčení bez svolení na mobilní telefon apod.)

6. ročníky

	Název a zaměření akce	Realizace	Cíl aktivity
1.	Adaptační kurz (škola)	září	seznámení se s třídním učitelem na 2. stupni a s žáky s ostatních ročníků
2.	Bolest jménem šikana (Acet ČR)	říjen	pochopení pocitů obětí i agresora šikany, rozpoznání šikany a jejích podob, kde hledat pomoc
3.	Sebepoškozování (školní psycholog a metodik prevence)	únor	důvody a pocity, které děti vedou k sebepoškozování a techniky ke snížení úzkosti

7. ročník

	Název a zaměření akce	Realizace	Cíl aktivity
1.	Moderní je nekouřit (Acet ČR)		

2.	Sebepoškozování (školní psycholog a metodik prevence)	únor	důvody a pocity, které děti vedou k sebepoškozování a techniky ke snížení úzkosti
3.			

8. ročník

	Název a zaměření akce	Realizace	Cíl aktivity
1.	Legální návykové látky	leden	seznámit žáky s následky užívání volně prodejných návykových látek
2.			
3.			

9. ročník

	Název a zaměření akce	Realizace	Cíl aktivity
1.			
2.			
3.			

5.1 Specifická primární prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu

Ročník	Předmět	Téma
1. a 2. ročník	Prvouka, Člověk a jeho svět	Zdraví Bezpečný chodec
3. ročník	Prvouka, Člověk a jeho svět	Základy první pomoci a zdravý životní styl
4. a 5. ročník	Informační a komunikační technologie	Základní pravidla bezpečnosti práce dig. technologiemi
4. ročník	Přírodověda, Člověk a příroda	Dopravní výchova: Cyklista Chraňme přírodu, zdravý životní styl
4. ročník	Vlastivěda, Člověk a společnost	Rasismus, menšiny, protizákonné jednání, práva a povinnosti
5. ročník	Vlastivěda, Člověk a společnost	Xenofobie, rasismus (I. a II. sv. válka)
6. ročník	Výchova k občanství	Domov a rodina, zdravý životní styl, denní režim
7. ročník	Výchova k občanství	Život mezi lidmi-lidské vztahy, člověk a kultura

8. ročník	Přírodopis, Chemie	První pomoc, zdravý životní styl, vliv drog, kouření a stresu na lidský organismus a na náš život,
8. ročník	Chemie	Jedovaté anorganické látky
9. ročník	Ochrana přírody, Ekologie	Léčiva, drogy, otravné látky

5.2 Nespecifická primární prevence

Naše škola organizuje v rámci nespecifické prevence aktivity, které napomáhají soudržnosti kolektivů. Akce realizujeme v průběhu celého školního roku.

- sport v přírodě pro 6. – 9. ročníky
- adaptační kurz pro 6. ročníky
- cyklistický, lyžařský, vodácký kurz
- dopravní a zdravotní výchova pro 6. – 9. ročníky
- vánoční trhy a hudební charitativní akce
- pravidelné výtvarné a umělecké výstavy pro veřejnost
- kulturní akce (Den dětí, Akademie, vánoční trhy, výstavy výtvarných prací)
- kurzy plavání (3. a 4. ročník)
- kroužky, zájmové kluby vedoucí ke zdravému psychickému a fyzickému rozvoji dětí (viz výše)

Vzdělávání pedagogů

Název a zaměření	Počet hodin	Realizátor	Počet školených pedagogů
Kyberbezpečnost	4	NPI	
Specializační studium Metodik prevence	2023/2025	NPI/Semiramis	3

Spolupráce s rodiči

- pravidelné třídní schůzky s rodiči a žáky
- poradenství žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- společenské akce ve škole s účastí rodičů

Poradenství

Školní poradenské pracoviště (ŠPP)

ŠPP poskytuje odborné konzultace a poradenskou činnost po předchozí domluvě e-mailem.

Výchovná poradkyně: Mgr. Jaroslava Kotyšanová (j.kotysanova@zskncl.cz)

Mgr. Jindřiška Havlíčková (j.havlickova@zskncl.cz)

Metodik prevence: Gabriela Fridrichová (g.fridrichova@zskncl.cz)

M.Ed. Soňa Kohnová

Školní psycholog: Mgr. Michal Barda

6. Organizace poskytující poradenství

Terapeutické centrum Modré dveře (Kostelec nad Černými lesy)

SVP Dobřichovice

OSPOD Říčany

Centrum Lehkost-Prostor

Pedagogicko-psychologická poradna Kolín

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi Kolín

Pedagogicko-psychologická poradna Říčany

Centrum Locika (telefonicky)

Linka Bezpečí (telefonicky)

Rosa (telefonicky)

Cesta Integrate Říčany

7. Evaluace

Zhodnocení preventivního programu proběhne na základě:

- zpětné vazby žáků a učitelů na jednotlivé programy
- účinnosti a změn v rizikovém chování žáků
- anonymních informací od žáků (schránka důvěry)
- zpětné vazby od zákonných zástupců
- podnětů ze schránky důvěry

V Kostelci nad Černými lesy

21. 10. 2024

.....

Mgr. Lenka Rosensteinová